

[Ole Bjørn Kraft.]

rør i Pressen, Jules Sauerwein, skrive, før han i Folkeforbundet skulde forelægge sin store Plan om Europas forenede Stater. I denne Artikel søgte Jules Sauerwein ikke at skildre Europa som modnet igennem Aarene til Planens Virkeliggørelse, men han skildrede med de grelleste Farver den dødelige Fare, der truer Europa og Verdensfreden, hvis vi fortsatte den Udvikling, vi var inde i. Briands Plan var det eneste Middel til at undgaa — nu citerer jeg — „den Kaprustning, der tidligere eller senere maa føre til en Krig“. Briands Plan var en Nødvendighed; Briand vilde klargøre for Folkeforbundet og for de europæiske Regeringer, at det nu drejer sig om Krig eller Fred.

I denne Artikel søgte Jules Sauerwein at spænde Europas Vanskeligheder for Pan-Europas Vogn. Det var hans Haab, at denne stærke Appel vilde bane Vejen for Briands Tanker. Han naaede at faa konstateret, at hans Bedømmelse af de Farer, der truer den europæiske Fred, ikke havde været overdrevet eller fjertelligende; men hvis man spørger, om denne Skildring af Virkeligheden har haft Magt til at hidføre det Resultat, han ønskede, maa Svaret blive benægtende.

Pan-Europa, lod Briand Sauerwein sige, betød Krig eller Fred, men Pan-Europa er i Dag i endnu højere Grad en Utopi, end da den berømte Artikel blev skrevet. I Stedet for at gøre et Skridt frem imod en Fredens, Samarbejds og Forstaaelsens Tilstand er Europa gaaet flere Skridt bort herfra.

Sprængningen af de fransk-italienske Flaadeforhandlinger, til hvilke saa store Interesser knyttede sig, Uenigheden i Genève om, hvilke Veje der kan føre til Nedrustning, Umuligheden af at fastsætte en Dato for Nedrustningskonferencen, af at blive enige om selve Principperne, efter hvilke Nedrustningen skal foregaa, Opgivelsen af i Aar at faa Kellogg-Pagten indarbejdet i Folkeforbundspagten og først og fremmest det tyske Valg den 14. September og den Virkning, dette Valg har haft paa Opfattelsen i Europa og de enkelte Staters Indstilling overfor Afrustningsarbejdet, er de Mærkepæle, der viser den Vej, Freds- og Forstaaelsespolitikken gaar tilbage.

Afgørende for Bedømmelsen af den øjeblikkelige europæiske Situation er efter min Opfattelse Valget den 14. September i Tyskland, ikke blot fordi det viste os en Mentalitet i store Kredse af det tyske

Folk, der er fjendtlig og aktivt indstillet imod Fredsarbejdet i Folkeforbundet og imod den Versailles-Traktat, hvorpaa Fredsarbejdet hidtil har bygget, heller ikke alene fordi disse Kredse har faaet en saa stærk Repræsentation i Tysklands Rigsdag, at de kan komme til at udøve afgørende Indflydelse paa Udviklingen i Riget, men ogsaa fordi dette Valg har understreget ved den Virkning, det har haft, hvor liden Tillid de enkelte Stater nærer til Folkeforbundets Mulighed for at udøve bestemmende Indflydelse paa Udviklingen.

Ved det første Tegn paa en almindelig Fare har de trukket sig tilbage bag deres egne Grænser, som Briand udtalte i den bemærkelsesværdige Tale, han holdt mod Afslutningen af Samlingen i Genève, og som stod i den mest ejendommelige Modsætning til de Udtalelser, han havde fremsat, før det tyske Valgs Resultat var eksploderet som en Bombe i de fredelige Forhandlinger:

„Nej“, sagde Briand, „Folkene bør ikke afruste, for at nye Krige kan forberedes, de bør ikke afruste, for at nye Farer kan skabes, men de bør forberede Afrustningsarbejdet med saadanne Hensyn til deres Sikkerhed, at de ikke bliver narrede, at de ikke bliver et Offer.“

Frankrig kunde ikke fortsætte Nedsettelsen af sine Rustninger i det hidtidige Tempo, før Sikkerheden og Voldgiften var blevet tilstrækkelig fastlagt.

Det tyske Valg betyder efter vor Opfattelse et Vendepunkt, det første afgørende i de 10 Aar, der er forløbet siden Folkeforbundets Stiftelse. Som „Le Temps“ skrev Dagen efter Valget:

„Siden i Gaar er noget afsluttet, og noget nyt stiger frem. Tyskland tør ikke mere begaa den ringeste Fejl, Europa heller ikke.“

Nej, Europa i Dag er ikke det samme, som Europa syntes at være forud for Valget. De Kendsgerninger, som dette Valg har afsløret, kan ikke være os ligegyldige; at fortsætte en Politik, der intet Hensyn tager til dette Valgs Virkninger, og som lader, som om det ikke er nødvendigt at inddrage de Konsekvenser, som dette Valg vil komme til at udøve paa Nedrustningen og paa Fredsarbejdet, vil være et letsindigt og et ansvarsløst Spil med vor Sikkerhed og vor Selvstændighed. Det er nødvendigt, at vi forstaaer, at Udsigten til en fredelig Udvikling og ukrigerisk Bilæggelse af Stridspunkterne imellem Folkene i Dag er ringere